

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

כג - כט אייר, שקלים פ"ז מ"א - פ"ח מ"א

ראשון כג אייר

שקלים פרק ו

א

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוֹפְרוֹת תְּבוֹת צְרוֹת מִלְּמַעְלָה וְרַחְבּוֹת מִלְּמַטָּה עֲקָמוֹת כַּעֲשֵׂי שׁוֹפָר, מִפְּנֵי הַרְמָאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְהַכְנִיס יָדָן לְתוֹכוֹ לְהִרְאוֹת עַצְמָן כְּאֵלוֹ נֹתְנִין לְתוֹכוֹ, וְנוֹטְלִין מִתּוֹכוֹ, שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁלַחֲנוֹת וְלִקְמָן מִפְּרֹשׁ לְמָה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁלַחֲנוֹת, וּבְאִיזָה מְקוֹם מְנַחִים, שְׁלֹשׁ עָשָׂר הַשְּׁתַחֲוִיּוֹת הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ לְקַמֵּן מִפְּרֹשׁ הָיוּ. שֶׁל בֵּית רֶבֶן גְּמְלִיאֵל וְשֶׁל בֵּית רַבִּי חֲנַנְיָא סָגַן הַכֹּהֲנִים הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִיּוֹן אַרְבַּע עָשָׂרָה.

וְהִיכֵן הִיטָה יִתְרָה, כְּנֶגֶד דִּיר הָעֵצִים לְשִׁכַּח שֶׁשָׁם הָיוּ אוֹצְרִים כָּל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה, וְהָיָה הִיטָה בְּמִקְצָע מִזְרַחִית צְפוֹנִית שֶׁל עֲזָרַת נָשִׁים, שֶׁבֵּן מִסְרַת בְּיָדָם מְאֹבְתֵיהֶם שֶׁשָׁם הָאָרוֹן נִגְנָו שִׂיאֵשֵׁהוּ הַמְּלַךְ צֹה וְגִזְזָהוּ לְמַטָּה בְּמִטְמוֹנִיּוֹת עֲקָמוֹת וְעַקְלָלוֹת שֶׁבָנָה שְׁלֵמָה בְּזִמְנָה שֶׁבָנָה אֶת הַבַּיִת יָדַע וְשָׁסוּפוֹ לְחֶרֶב. וְהָיוּ דְכָתִיב בְּדַבְרֵי הַיָּמִים (ב לה) בִּיאֵשֵׁהוּ, וַיֹּאמֶר לְלוֹזִים הַמְּבִינִים [וְגו'] תִּנּוּ אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבַיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֵמָה וְכוּ'. וְעַמּוֹ נִגְנָו מַטָּה אֲהָרֹן, וְצִנְעָנָה הָמוֹן, וְצִלְחִית שֶׁל שָׁמֶן הַמִּשְׁשָׁה:

ב

מַעֲשֵׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה מִתְּעַסֵּק בְּמִלְאכְתּוֹ, מִתְּלִיעַ אֶת הָעֵצִים, וְבַעַל מוֹם הָיָה, וּמִלְאכְתּוֹ שֶׁל בְּעָלֵי מוֹמִין לְהַכִּין עֵצִים לְמַעֲרָכָה, וְכָל עֵץ שֶׁנִּצְמַח בּוֹ תוֹלַעַת פֹּסֵל לְמַזְבֵּחַ, וְרָאָה הָרֹצֵף שֶׁהָיָה מְשֻׁנָּה מִחֲבֵרוֹתֶיהָ לֹא הִיטָה הָאָבִן שׁוֹה לְשֹׂאֵר אֲבָנֵי הָרֹצֵף, וְהָבִין שֶׁנִּסְתַּלְקָה מִשָּׁם וְהִחֲזִרָהּ. בָּא וְאָמַר לְחֵבְרוֹ, לֹא הִסְפִּיק לְגַמֵּר אֶת הַדָּבָר עַד שֶׁיִּצְתָה נִשְׁמָתוֹ, וַיִּדְעוּ בְּיַחְדָּם בְּבִירוֹ שֶׁשָׁם הָאָרוֹן נִגְנָו:

שני כז אייר

ג

וְהִיכֵן הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִיּוֹת שֶׁשֶׁל עֲשָׂרָה הַשְּׁתַחֲוִיּוֹת דָּתָן לְעִיל, הִיכֵן הָיוּ עוֹשִׂין אוֹתוֹ, אַרְבַּע בְּצַפּוֹן, וְאַרְבַּע בְּדָרוֹם, שְׁלֹשׁ בְּמִזְרָח, וְשְׁתַּיִם בְּמַעֲרָב, כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים. שְׁעָרִים דְּרוֹמָיִים סְמוּכִין לְמַעֲרָב, שְׁעַר הָעֲלִיּוֹן הָרַב הָיָה מִשְׁפַּע וְעוֹלָה מִמִּזְרַח לְמַעֲרָב. וְהַשְּׁעַר הַסְּמוּךְ לְמַעֲרָב הוּא שְׁעַר הָעֲלִיּוֹן. וְאַחֲרָיו שְׁעַר הַדֶּלֶק הוּא שְׁעַר שֶׁל לְשִׁכַּח הָעֵץ שֶׁהָיָה בְּדָרוֹם הָעֲזָרָה, וְעַל שָׁם שֶׁמְכַנְסִין דָּרָךְ שָׁם עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה שְׁדוּלְקִים עַל הַמַּזְבֵּחַ נִקְרָא שְׁעַר הַדֶּלֶק, שְׁעַר הַבְּכוֹרוֹת שֶׁמְכַנְסִין שָׁם הַבְּכוֹרוֹת הַנִּשְׁחָטִים בְּדָרוֹם, שְׁעַר הַמִּים.

וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שְׁעַר הַמִּים, שָׁבוּ מְכַנְסִין צְלוּחִית שֶׁל מִים שֶׁל נִסּוּךְ בְּחָג. רַבִּי אֶלְדִּיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, בּוֹ הַמִּים מְפָסִים* וְעַתִּידִין לְהִיּוֹת יוֹצְאִין מִתַּחַת מִפְתַּח הַבַּיִת.

הַמִּים מְפָסִים. כְּדָתִיב בִּישְׁתַּלְמִי (מז) וְהָיָה מִים מְפָסִים מִן הַכֶּתֶף הַיְמָנִית, וְהָיוּ דָרוֹם שְׁקָרָה יְמִין, כְּדָתִיב צְפוֹן יְמִין. וְרָאָה יִשְׁתַּלְמִי בְּנִבְוָאָה שֶׁהָיוּ יוֹצְאִים מִבַּיִת הַקֹּדֶשׁ הַקְּדָשִׁים דְּקִים קָרְנֵי חֲגָבִים, וְכִשְׁמֹגִיעִים לְשַׁעַר זֶה מִתְּגַבְרִים וְנִעֲשִׂים כְּמֵלָא פִי פֶה קָטָן, וְהָיוּ דְקָרִי לְהוֹי מִים מְפָסִים:

לְעַמְתָּן בְּצַפּוֹן סְמוּכִין לְמַעֲרָב, שְׁעַר יְכַנְיָה, שְׁעַר קָרְבָן שָׁם מְכַנְסִים קְדָשֵׁי קְדָשִׁים שֶׁשְׁחִיטָתוֹ בְּצַפּוֹן, שְׁעַר נָשִׁים שָׁבוּ הַנָּשִׁים נִכְנְסוֹת לְסִמָּה עַל קָרְבָן לְדַבְרֵי רַבִּי יוֹסִי דְאָמַר נָשִׁים סוֹמְכוֹת רְשׁוֹת, וְלְדַבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן לְעַמְדָה עַל קָרְבָנוֹ, שְׁעַר הַשִּׁיר דָּרָךְ שָׁם הָיוּ מְכַנְסִין כְּלֵי שִׁיר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שְׁעַר יְכַנְיָה, שָׁבוּ יֹצְאֵי יְכַנְיָה בְּגִלּוֹתוֹ שֶׁנִּכְנְסוּ לְבַיִת הַמִּקְדָּשׁ לְהַשְׁתַּחֲוֹת וְלִטֵּל רְשׁוֹת כְּשֶׁהִלָּךְ בְּגוֹלָה לְבָבָל, וַיֵּצֵא דָרָךְ אוֹתוֹ שְׁעַר.

בְּמִזְרָח, שְׁעַר נִיקְנוֹר מִפְּרֹשׁ בְּיוֹמָא (לח) פָּרָק אָמַר לָהֶם הַמַּמְנָה, וְשִׁנֵּי פְשָׁפְשִׁין* הָיוּ לוֹ, אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בְּשִׂמְאַלּוֹ. וְשִׁנֵּים בְּמַעֲרָב שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם שָׁם:

פְּשָׁפְשִׁין. שְׁעָרִים קְטָנִים בְּתוֹךְ הַשְּׁעָרִים הַגְּדוֹלִים. וְאִם הֵם מִמִּנְיָן שֶׁשֶׁל עֲשָׂרָה שְׁעָרִים. וְאִם עַל גַּב דָּגָם לְשַׁעַר בֵּית הַמִּוֹקֵד הָיָה לוֹ פְּשָׁפֶשׁ, לֹא חָשִׁיב לִיָּה, לְפִי שֶׁהָיָה קָטָן בְּיוֹמָא, אֲבָל אֵלּוּ הָיוּ גְדוֹלִים קָצָת.

והק מתניתין דשלש עשרה שערים מוקמינן לה בגמרא בירושלמי כאבא יוסי בן חנן. אבל חכמים אומרים שבעה שערים היו לעזרה, ואינהו סברי דהנהך שלש עשרה השתחויות כנגד שלש עשרה פרצות שפרצו מלכי יון בעזרה, וכשגברו מלכי חשמונאי ונצחום וגדרו אותם פרצות, תקנו שלש עשרה השתחויות, כנגד כל פרצה גדולה השתחויה:

ד

שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה שְׁלַחֲנוֹת הָיוּ בַמִּקְדָּשׁ, שְׁמוֹנֶה שָׁל שֵׁשׁ בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים, שְׁעָלִיָּהוּן מְדִיחִין אֶת הַקְּרָבִים. וְשְׁנַיִם בְּמַעְרֵב הַכֶּבֶשׂ, אֶחָד שָׁל שֵׁשׁ וְאַחָד שָׁל כֶּסֶף, עַל שָׁל שֵׁשׁ הָיוּ נוֹתְנִים אֶת הָאֲבָרִים אחר הנתוח מסדרין אותן על השלחן עד שייעלום הכהנים. ולא עשאום של כסף או של זהב דהא אין עניית במקום עשירות, לפי שהזהב והכסף מרתיחים ומסריחים והשיש מצנן ושומר הבשר שלא יסריח, ולא היו סומכין על הנס שלא הסריו בשר הקדש מעולם, **עַל שָׁל כֶּסֶף כְּלֵי שְׂרָת שְׁמוּצִיאִין בְּכָל בֶּקֶר תִּשְׁעִים וְשִׁלְשָׁה כְּלֵי שְׂרָת, כְּדַתְנִן בְּמִסְכַּת תְּמִיד.**

וְשְׁנַיִם בְּאוֹלָם מִבְּפָנִים עַל פְּתַח הַבַּיִת, אֶחָד שָׁל שֵׁשׁ וְאַחָד שָׁל זָהָב, עַל שָׁל שֵׁשׁ נוֹתְנִין לַחֵם הַפָּנִים בְּכַנִּיסָתוֹ אחר שגאפה, עד שיסדרוהו על השלחן, **וְעַל שָׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ** והיה מנח שם עד זמן חלוקה, **שְׁמַעְלִין בְּקִדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִין דְּכִין שֶׁסְּלִקוּהוּ** מעל השלחן של זהב אין מורדין אותו להניחו בשל כסף. **וְאַחָד שָׁל זָהָב מִבְּפָנִים, שְׁעָלִיו לַחֵם הַפָּנִים תְּמִיד:**

שלישי כה אייר

ה

שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה שׁוֹפְרוֹת הָיוּ בַמִּקְדָּשׁ, וְכָתוּב עֲלֵיהֶם, תִּקְלִין חֲדָתַיִן כְּדַמְפַּרֵּשׁ בְּמִתְנִיתוֹ, שָׁבוּ נוֹתְנִין שְׁקָלֵי שְׁנֵה זֵי, וְכִשְׁמַגִּיעַ זְמַן הַתְּרוּמָה, הַגִּזְבֵּר מוֹצִיא כָל שְׁקָלִים שֶׁבְּשׁוֹפֵר וְנוֹתְנֵם לַלְשָׁכָה כְּדִי שִׁיתְּרָמוּ מֵהֶם וְתִקְלִין עֲתִיקִין והשני כתוב עליו תקלין עתיקים, ומי שלא הביא שקלו באותה שנה מביאו בשנה שאחר כך ונתנו באותו שופר, והגזבר נוטלם ונותנם בשרי הלשכה, **קִנְיִן** והשלישי כתוב עליו קנין, והם תורים גדולים **וְגוֹזְלֵי עוֹלָה** והרביעי גוזלי עולה, בני יונה קטנים, וכלן עולות.

אבל המביאים קני חובה נותנים המעות או העופות ליד הכהן, ולא היו נותנים מעות לשופר. ומפרש טעמא בירושלמי, מפני התערבות, שמה מות אחד מבועלי קנין, ונמצא דמי חטאת שמתו בעליה דאזלא למיתה מערבת בהן. אבל רבנן לא חיישי להכי, וסברי דבשופר של קנין משימין דמי קני חובה, ובכל המעות הנמצאים בו מקריבין קן אחד חטאת ואחד עולה, והשני לן נדבה וקרבים עולות. והלכה כחכמים,

עֲצִים והמתנדב עצים למערכה נתן דמיהן לתוכו, **וְלִבְנוֹה** המתנדב לבונה נתן דמים לתוכו, והגזברים לוקחים המעות שבשופר וקונים מהן לבונה ומקטירים על המזבח, **זָהָב לְכַפֶּרֶת זָהָב**. המתנדב זהב נתנו שם או דמי שוין, והוא לכפרת, כלומר לכלי שרת. שהמזרקות נקראו כפורי זהב בעזרא ובדברי הימים, לפי שהלכהו מקנהו אצבעו בהם בין הזאה להזאה, ובין מתנות של חטאת, שהשירים שבאצבע פסולים:

שֵׁשֶׁה לַנְּדָבָה ששה שופרות הותרות הן לנדבה, האחד כתוב עליו מותר חטאת, השני מותר אשם, השלישי מותר קניי זבים וזבות וילדות, והרביעי מותר קרבנות נזיר, החמישי מותר אשם מצרע, הששי נדבה סתם. ומי שהפריש מעות לחטאת וקנה חטאתו ונתותרו מן המעות, משליח המותר לשופר שכתוב בו מותר חטאת. וכן מותר אשם משליח לשופר שכתוב בו מותר אשם, וכן כלם. ושופר שכתוב בו נדבה סתם, כל מי שמתנדב דבר למזבח נתן לתוכו.

תִּקְלִין חֲדָתַיִן, שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. עֲתִיקִין, מִי שֶׁלֹּא שָׁקַל אֶשְׁתַּקֵּד, שׁוֹקֵל לְשָׁנָה הַבְּאָה. קִנְיִן, הֵם תּוֹרִים. וְגוֹזְלֵי עוֹלָה, הֵן בְּנֵי יוֹנָה. וְכָלֵן עוֹלוֹת, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, קִנְיִן, אֶחָד חֲטָאת וְאַחָד עוֹלָה. וְגוֹזְלֵי עוֹלָה, כָּלֵן עוֹלוֹת:

ו

הַאוֹמֵר, הֲרֵי עָלֵי עֲצִים, לֹא יִפְחוֹת מִשְׁנֵי גְזָרִין המתנדב עצים סתם לא יפחות משני גזרין המתנדב עצים סתם, כאותם שמסדרים על המערכה, וידוע היה שעורן. ודוקא המתנדב עצים סתם, אבל הרוצה להביא אפלו עץ אחד, יביא. **לִבְנוֹה, לֹא יִפְחוֹת מִקְמִץ** שזהו שיעור הלבונה הבאה עם המנחה, דכתיב (ויקרא ו) והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל לבונתה, מה הרמה דמנחה קמץ, אף לבונה קמץ. ודוקא המתנדב סתם, אבל אם רצה להביא אפלו קרט של לבונה מביא. **זָהָב** והמתנדב זהב סתם, **לֹא יִפְחוֹת מְדִינָר זָהָב** והוא שהזכיר צורת מטבע, אבל אם לא הזכיר מטבע אלא זהב סתם, מביא אפלו צנורא, שהוא קמין מזלן קטן.

שֵׁשֶׁה לַנְּדָבָה, נְדָבָה מֵה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ, לּוֹקְחִין בָּהּ עוֹלוֹת, הַבֶּשֶׂר לְשֵׁם, וְהָעוֹרוֹת לְכַהֲנִים. זֶה מְדַרְשׁ דְּרַשׁ יְהוּדִידְעָ בְּהוֹן קְדוֹל, (ויקרא ה) אֲשֶׁם הוּא אֲשֶׁם אֲשֶׁם לֵינִי. * (זה הפלל), כֹּל שֶׁהוּא בָּא מִשׁוּם חֲטָא וּמִשׁוּם אֲשָׁמָה, יִלְקַח בּו עוֹלוֹת, הַבֶּשֶׂר לְשֵׁם, וְהָעוֹרוֹת לְכַהֲנִים. נִמְצְאוּ שְׁנֵי כְּתוּבִים קְיָמִים, אֲשֶׁם לֵה, וְאֲשֶׁם לְכַהֲנִים, וְאוֹמֵר, (מלכים ב יב), כֶּסֶף אֲשֶׁם וְכֶסֶף חֲטָאוֹת לֹא יוֹבֵא בֵּית ה' לְכַהֲנִים יְהוִי:

אָשֶׁם הוּא אָשֶׁם לְה'. וְקָשָׁה קָרָא רִישִׁיָּה לְסִפְיָה, דְּאָשֶׁם הוּא מִשְׁמַע בְּהוֹנְתוֹ וּבְהִלְכְתוֹ הוּא, שֶׁהוּא נֹאכַל לְפָנָיִם, וְאָשֶׁם לְה' מִשְׁמַע שְׁפָלוֹ לְה'. וְדָרַשׁ הוֹיָדָע הַפָּהוּ, אָשֶׁם אָשֶׁם לְה', כִּל שֶׁהוּא בֵּא מִשּׁוּם חֵטָא וּמִשּׁוּם אֲשַׁמָּה, כְּגוֹן הַפְּרִישׁ מַעוֹת לְחֻטְאָת וְאָשֶׁם וְנִתְוֹתְרוּ מֵהֶם, יִלְקַח בְּאוֹתוֹ הַמּוֹתֵר עוֹלוֹת, הַבֶּשֶׂר לְה' וְהַעוֹרוֹת לְפָנָיִם, וְנִמְצְאוּ שְׁנֵי הַמְקָרָאוֹת קְיָמִים, אָשֶׁם לְה' הַבֶּשֶׂר, וְאָשֶׁם לְפָנָיִם הַעוֹרוֹת. וְהִיכֵן מְצִינוּ מִדְּרַשׁ זָה בִּיהוֹיָדָע, דְּכָתִיב בְּמִלְכִים (ב יב) בִּיהוֹיָדָע קָסַף אָשֶׁם וְקָסַף חֻטְאָת לֹא יוֹבֵא בֵּית ה' לְפָנָיִם יְהוָה, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹמַר אָשֶׁם דְּכָסַף שֶׁקֵּדֵשׁ לְשֵׁם חֻטְאָת וְלְשֵׁם אָשֶׁם יְהוָה מִמֶּנּוּ הַפָּנָיִם, אֲלֵא עַל קַרְחָךְ הִכִּי קָאָמַר, יַעֲשֵׂנוּ מִמֶּנּוּ דְבַר שְׂיִהְנוּ בּוֹ הַפָּנָיִם, וְהִינוּ עוֹלוֹת, שֶׁהַעוֹרוֹת לְפָנָיִם:

רבינו כו אייר

פרק ז

א

מַעוֹת שְׁנִמְצְאוּ בֵּין הַשְּׁקָלִים לְנִדְבָה, קָרוֹב לְשְׁקָלִים יִפְלוּ לְשְׁקָלִים דְּבִתְרָה קָרוֹב אֲזֵלִינוּ, דְּכָתִיב (דְּבָרִים כא) וְהִיטָה הַעִיר הַקְּרוֹבָה אֶל הַחִלָּל. וְהַאֲמִיר רַב וְקָרוֹב הֵלֵךְ אַחֵר הֶרֶב, מוֹקֵי מִתְנִיתִין כְּגוֹן שְׁשֻׁקִים וְנִדְבָה שְׂוִי, לְנִדְבָה יִפְלוּ לְנִדְבָה, מִחֻצָה לְמִחֻצָה יִפְלוּ לְנִדְבָה דְחִמְרָא מִשְׁקָלִים, דְּכָלָה עוֹלוֹת, אֲבָל שְׁקָלִים מִבֵּיאִין מִהֵן פְּעָמִים חֻטְאוֹת שְׁנִמְצְאוּ לְפָנָיִם. וְעוֹד, דְּשִׁירֵי שְׁקָלִים לְחֻמּוֹת הַעִיר וּמִגְדֻלוֹתֶיהָ.

בֵּין עֲצִים לְלִבּוֹנָה, קָרוֹב לְעֲצִים יִפְלוּ לְעֲצִים, לְלִבּוֹנָה יִפְלוּ לְלִבּוֹנָה, מִחֻצָה לְמִחֻצָה יִפְלוּ לְלִבּוֹנָה דְלִבּוֹנָה הִיא עֲצָמָה קָרוֹב. וְעֲצִים מִכְשִׁירֵי קָרוֹב.

בֵּין קִנְיֵי לְגוֹזְלֵי עוֹלָה, קָרוֹב לְקִנְיֵי יִפְלוּ לְקִנְיֵי. לְגוֹזְלֵי עוֹלָה יִפְלוּ לְגוֹזְלֵי עוֹלָה, מִחֻצָה לְמִחֻצָה יִפְלוּ לְגוֹזְלֵי עוֹלָה בִּירוּשָׁלַיִם פְּרִיָּה, בְּשִׁלְמָא קָרוֹב לְגוֹזְלֵי עוֹלָה, כִּיּוֹן דְּמִדְּאוּרִיתָא אֲזֵלִינוּ בִּתְרָה קָרוֹבָה הוּי כְּאֵלוֹ וְדָאִי הוּי מִגּוֹזְלֵי עוֹלָה, אֲלֵא מִחֻצָה עַל מִחֻצָה, דְּמִסְפִּיקָא שְׂדִינָן לְהוּ לְגוֹזְלֵי עוֹלָה לְחִמְרָא, הַאֲשֶׁה שֶׁהִבְיָאָה הַמַּעוֹת הַלְלוּ בְמָה תִתְכַפֵּר, שְׁמָא מִקְנֵי חוֹבָה נִפְלוּ, וְכִשְׂאֵתָה מִקְרִיב מִהֵן גּוֹזְלֵי עוֹלָה בְמָה מִתְכַפֵּרֵת הַאֲשֶׁה. וּמִשְׁנֵי, בֵּית דִּין הַמְּמַנִּים עַל הַקִּנְיֵי לִוְקָחִים מִשָּׁל צְבוּר כְּפִי אוֹתָן מַעוֹת שְׁנִמְצְאוּ, וּמִקְנֵי אוֹתָן לְבַעֲלֵי הַמַּעוֹת שְׁנִמְצְאוּ, וּמִקְרִיבֵי מִהֵן קִנְיֵי עַל הַסִּפְקָא, וְהַחֻטְאָת לֹא תֵהָא נֹאכְלָת.

בֵּין חֲלִינֵי לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי, קָרוֹב לְחֲלִינֵי יִפְלוּ לְחֲלִינֵי, לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי יִפְלוּ לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי, מִחֻצָה לְמִחֻצָה יִפְלוּ לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי. זֶה הַפְּלָל, הוֹלְכִים אַחֵר הַקְּרוֹב (לְהַקְלָה). מִחֻצָה לְמִחֻצָה לְהַחְמִיר:

ב

מַעוֹת שְׁנִמְצְאוּ לְפָנֵי סוֹחְרֵי בְהֵמָה, לְעוֹלָם מַעֲשֵׂר אִפְלוּ כֹל הַשָּׁנָה כְּלָה. לְפִי שְׁעוּלֵי רִגְלִים אִינוּ מִסְפִּיקִין לְהוֹצִיא כֹל מַעֲשֵׂר שְׁנֵי שְׁלֵהוּן בְּרִגְלִים, וּמִנִּיחִין אוֹתָן לְקָרוֹבֵיהֶן אוֹ לְאוֹהֲבֵיהֶן לְאָכַל אוֹתָן כֹּל הַשָּׁנָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְעַקֵּר מַצּוֹת אֲכִילַת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי הֵיא שְׁלָמִים, לְפִיכָךְ רַב בְּהַמּוֹת הַנִּמְכָרוֹת בִּירוּשָׁלַיִם בְּכֹל יָמוֹת הַשָּׁנָה הֵן נִקְחוֹת בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וְאִף עַל גַּב דְּאִיכָא לְמִימַר שְׁמָא מִן הַמוֹכְרִים נִפְלוּ וְנִתְחַלְלוּ כְּבָר, כִּיּוֹן דְּלוֹקָחִים הוּוּ רַבָּא, שְׁהָרִי כְּמָה אֲנָשִׁים לִוְקָחִים מִתְגַּר אֶסֶד, אִמְרִינָן דְּלוֹקָחִים הֵן וְלֹא נִתְחַלְלוּ וְהָרִי הֵן מַעֲשֵׂר.

בְּהַר הַבֵּית, חֲלִינֵי וְאִפְלוּ בְרִגְלֵי, שָׂרַב מַעוֹת שְׂבִידֵי בְנֵי אָדָם אִז הֵן שֶׁל מַעֲשֵׂר, אִפְלוּ הִכִּי הוּוּ חֲלִינֵי, דְּאֲזֵלִינוּ בִּתְרָה רַבָּא דְשִׁתָּא, וְאִמְרוּ מִקְמֵי הַרְגֵל נְפֹלוּ בִירוּשָׁלַיִם שְׁלֵא בְשׁוּק הַבְּהֵמוֹת בְּשַׁעַת הַרְגֵל, מַעֲשֵׂר וְלֹא אֲזֵלִינוּ בִּתְרָה רַבָּא שִׁתָּא, לְפִי שְׁשׁוּקֵי יְרוּשָׁלַיִם עֲשׂוּיִים לְהִתְכַבֵּד בְּכֹל יוֹם, וְאִי נְפוּל מִקְדָּם כְּבָר נִמְצְאוּ. אֲבָל הֵר הַבֵּית לֹא הִיָּה עֲשׂוּי לְהִתְכַבֵּד, לְפִי שֶׁהוּא גְבוּהָ, וְהָרוּחַ מְכַבֵּד וּמְסִיר כֹּל הַאֲבָק, וְגַם אִין אָדָם רִשְׁאֵי לְכַנֵּס בְּהַר הַבֵּית בְּאֲבָק שְׂבִרְגְלֵיו, לְפִיכָךְ אִין אֲבָק מְצוּי שֵׁם, וּבְשִׁאָר כָּל יָמוֹת הַשָּׁנָה, חֲלִינֵי:

חמישי כו אייר

ג

בְּשָׂר שְׁנִמְצָא בְּעוֹרָה, אֲבָרִים, עוֹלוֹת כִּיּוֹן שְׁמִנְתָּח פְּדָרָךְ הַנִּתְּנוּם הַמְּפָרֵשׁ בְּעוֹלוֹת, בִּידוּעַ שְׁהוּן שֶׁל עוֹלוֹת. וְחֲתִיכוֹת, חֻטְאוֹת דְּאִין אוֹכְלִים בְּעוֹרָה אֲלֵא חֻטְאוֹת וְאֲשָׁמוֹת.

בִּירוּשָׁלַיִם, זְבָחֵי שְׁלָמִים דְּרַב בְּשָׂר הַנֹּאכַל בִּירוּשָׁלַיִם הוּי שְׁלָמִים. זֶה וְזֶה בֵּין שְׁנִמְצָא בְּעוֹרָה בֵּין שְׁנִמְצָא בִירוּשָׁלַיִם תְּעַבְרָה צוֹרְתוֹ וְיִצְא לְבֵית הַשְּׂרָפָה תְּעַבְרָה לוֹקְחוֹ. לְפִי שְׁנִפְסְלוּ בְּהַסַּח הַדַּעַת וְאֲסוּרִין בְּאֲכִילָה, וְאִין לְזַחֵל בְּהוּן וְלִשְׂרֹפֵן עַד שְׁיִפְסְלוּ בּוֹדָאִי, הַלְכָךְ בְּעוּ עֲבוּר צוּרָה, הִינוּ שְׁיִפְסְלוּ בּוֹתֵר. וְעֲבוּר צוּרָה דְשְׁלָמִים הִינוּ עַד יוֹם שְׁלִישִׁי.

נִמְצָא בְּגִבּוּלֵינֵי בְּעִיר יִשְׂרָאֵל, אֲבָרִים, נִבְלוֹת שֶׁן דְּרָךְ שְׁחוֹתְכִין הַנְּבָלוֹת לְאֲבָרִים וּמִשְׁלִיכִין בְּרוּחוֹבוֹת שִׂיאִילוּם הַפְּלָבִים. חֲתִיכוֹת, מִתְרוֹת שְׂאִין רִגְלִין לְחִתֵּךְ הַנְּבָלוֹת לְחֲתִיכוֹת, אֲלֵא הַפְּשָׁרוֹת רִגְלִין לְחִתֵּךְ לְחֲתִיכוֹת קֻטְנוֹת לְמִכְרָן לְיִשְׂרָאֵל אוֹ לְתַת אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַקְּדֻרָה. וְדִין זֶה בְּעִיר שְׁפָלָה יִשְׂרָאֵל,

אבל בעיר שיש בה נכרים, אפלו חתיכות אסורים. ובשעת הרגל שהבשר מרבה ואין חותכין הבשר לחתיכות קטנות אלא מבשלים אותו אברים, אף אברים מתרין:

ד

בהמה שנמצאת מירושלים ועד מגדל עדר, וכמתה לכל רוח, וזכרים, עולות. נקבות, זבחי שלמים. זכרים עולות. שאנו תולין שיצאה מירושלים, ורב זכרים שבירושלים הן עולות, ורב נקבות זבחי שלמים.

רבי יהודה אומר, הראוי לפסחים זכר בן שנה מן הפסחים או מן העזים – פסחים והמוצא מתר לו להקריבו לפסח, ואם יבא בעליו אחר כך יתן לו את דמיו קדם לרגל שלשים יום משעה שמתחילין לדרש בהלכות הפסח ואדם מפרש את פסחו. ואין הלכה כרבי יהודה:

ששי כח אייר

ה

בראשונה היו ממשפנין את מוצאייה המוצא עולה או שלמים היו ממשפנין אותו עד שהוא מביא נסכיה עד שיביא נסכיה משלו, שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש. חזרו להיות מניחין אותה ובורחין כדי שלא להתחייב בנסכיה. התקינו בית דין שיהו נסכיה באין משל צבור:

ו

אמר רבי שמעון, שבועה דברים התקינו בית דין וקשיב להו ואזיל, וזה אחד מהן, נכרי ששלח עולתו דרשינן איש איש. מלמד שהנכרים נודרים נדרים ונדבות כשאל ממדינת הים ושלח עמה נסכים, קרבין משלו. ואם לאו, קרבין משל צבור. וכן גר שמת והניח זבחים, אם יש לו נסכים, קרבין משלו. ואם לאו, קרבין משל צבור.

ותנאי בית דין הוא על כהן גדול שמת, שתהא מנחתו עשירית האיפה שכהן גדול מקריב בכל יום מקציתה בבקר ומקציתה בערב קרבה משל צבור דכתיב (ויקרא ו) חק עולם, חק זה יהיה משל עולם, כלומר משל צבור, דהינו מתרומת הלשכה. רבי יהודה אומר, משל יורשין דכתיב (שם) והלכה המשמים תחתיו מבניו, והכי משמע, והלכה המשמים שמת, תחתיו אחד מבניו יעשה אותה, ושלמה היתה קרבה:

ושלמה היתה קרבה. כשהיא באה משל צבור לרבי שמעון או משל יורשים לרבי יהודה, עשרון שלם היתה קרבה ולא חצי עשרון. ורבי יהודה מפיק ליה מדכתיב מבניו יעשה אותה, כשהאחד מבניו מקריב לאחר שמת אביו, דהינו היורשים, יעשה אותה ולא חציה. והלכה כרבי יהודה, שמשל יורשים היא באה. והא דתנן במתניתין דתנאי בית דין הוא לדברי רבי שמעון שתהא באה מן הצבור, ולא מן התורה, מפרש בגמרא דשתי תקנות הו, בתחלה מדאורייתא קרבה משל צבור, מדכתיב חק עולם כדאמרין, כיון שראו דקא מדחיקא לשכה, התקינו דנגבו מיורשים, כיון דחסו דקא פשעו בה, אוקמוה אדאורייתא. ונמצאת עכשיו קרבה מן הצבור בתנאי בית דין, דאוקמוה אדאורייתא:

שבת כט אייר

ז

על המלח ועל העצים שיהיו הכהנים נאותים בהן דוקא לאכילת הקרבנות. אבל לאכילת חליו, אפלו למלח חליו הנאכלין בעזרה עם הקרבנות כדי שיהיו הקרבנות נאכלים על השבע, אין נאותים בהן, ועל הפרה שלא יהו מועלין באפרה דמן התורה אין מועלין באפרה, דכתיב (במדבר יט) חטאת היא, בה מועלין ואין מועלין באפרה. כיון דחסו דקא מזלזלי בה, גזרו באפרה מעילה. כיון דחסו דקא פרשי [מאפר] הזאות, אוקמוה אדאורייתא, ועל הקנין הפסולות* שיהו באות משל צבור.

ועל הקנין הפסולות. המחבין קנין מביאין מעות ונותנים לשופר, ובית דין לוקחין המעות וקונים בהן קנין, והבעלים הולכים להם וסומכים על בית דין שיקריבו קניהן, ואם פרחו הקנין או נמצאו פסולים, תנאי בית דין הוא שיקחו אחרים מדמי הלשכה, ומקנים אותם לבעלים, ויוצאין בהן ידי חובתן:

רבי יוחאי אומר, המספק את הקנין אותו שהוא רגיל לספק את הקנין, שפסק דמים עם הגזברים למכר להם כל הקנין הצריכים, מספק את הפסולות הוא חייב להחליף כל שימצא בהן פסול, כדתנן לעיל פרק התרומה, אינו מקבל מעותיו עד שיהיה המזבס מרצה, ואם החמיץ ה"ן או התלע הסלת מחזירין אותו למוכר, כך אם נפסל העוף אחר לקיטתו מחזירו לו, והוא מחזיר את הדמים. והלכה כרבי יוחאי, דהכי אמרינן בירושלמי, תנאי בית דין הוא, המספק את הקנין מספק את האובדות ואת הפסולות:

פרק ח

א

כָּל הַרְקִין הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַיִם טְהוֹרִין וְלֹא מִחֲזִיקִין לְהוֹבִיחַ בְּרִקוֹן שֶׁל זָב וְזָבָה שֶׁהוּן מִטְמְאִין אָדָם וְכֵלִים, מִשּׁוּם דְּאֲזִילִין בְּתֵר רַבָּה, חוּץ מִשָּׁל שׁוֹק הָעֵלְיוֹן לְפִי שֶׁכּוֹבְסִין נִכְרִים הֵיוּ מִצִּוּיֵן שָׁם, וְחֻכְמִים גָּזְרוּ עַל הַנִּכְרִים שֶׁיְהִיוּ כְּזָבִין לְכָל דְּבָרֵיהֶן וְרִקוֹן טִמְאָה. וְאֵית דְּאִמְרֵי, לְפִי שֶׁשׁוֹק הָעֵלְיוֹן לֹא הֵוֵה דְרִיסַת הַרְגֵל מִצִּוּהָ שָׁם, וְזָבִין וְזָבוֹת שֶׁמִּתְבַּדְּדִין וּמִתְרַקְּוִין מִבְּנֵי אָדָם הֵיוּ מִצִּוּיֵן שָׁם, דְּבָרֵי רַבִּי בְּרַחֲמִי.

רַבִּי יוֹסֵף אֹמֵר, בְּשִׂאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה, שֶׁבְּאֲמִצַּע טְמֵאִין וְשֶׁבְּצִדְדֵי טְהוֹרִין שְׂבָמְלַע טְמֵאִים. מִשּׁוּם דְּזָבִין וְזָבוֹת שְׂכִיחֵי וְנִמְהַלְכִים בְּאֲמִצַּע דְּרָכִים, וְהִטְהוּרִים מִסְתַּלְקִים לְצַדֵי הַדְּרָכִים, מִקּוֹם שֶׁאֵין דְרִיסַת הַרְגֵל מִצִּוּהָ, וּמִזְהִירֵין לְכָל טִמְאָה שְׁלֵא יֵגַע בָּהֶן.

וּבִשְׁעַת הַרְגֵל, שֶׁבְּאֲמִצַּע טְהוֹרִין וְשֶׁבְּצִדְדֵי טְמֵאִין, שֶׁמִּפְנֵי שֶׁהֵן מַעֲטִין מִסְתַּלְקִין לְצִדְדֵי. אֲבָל בִּשְׁעַת הַרְגֵל, שֶׁרַב יִשְׂרָאֵל טְהוֹרִין, הִטְמְאִים מִסְתַּלְקִים לְצִדְדֵים שְׁלֵא יִטְמְאוּ אֶת הָעָם, וְהִטְהוּרִים הוֹלְכִים בְּאֲמִצַּע הַדְּרָכִים, הַלֵּכָה בִּשְׁעַת הַרְגֵל רִקוֹן הַנִּמְצָאִים בְּאֲמִצַּע טְהוֹרִים וְשֶׁבְּצִדְדֵים טְמֵאִין. וְהַלְכָה פְּרָבִי יוֹסֵף:

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', וכן במייל -

2711526@GMAIL.COM

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה